UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Zur Geschichte der Hirsauer Reformbewegung im XII. Jahrhundert

Brackmann, Albert

Berlin, 1928

Tafel VIII. Kopie des Diploms Heinrichs V. für Kloster Engelberg (st. 3202), Engelberg, Stiftsarchiv Urk. B 1 d und der gefälschten Urkunde Calixts V., Stiftsarchiv A 1 a.

urn:nbn:de:hbz:466:1-69014

Visual Library

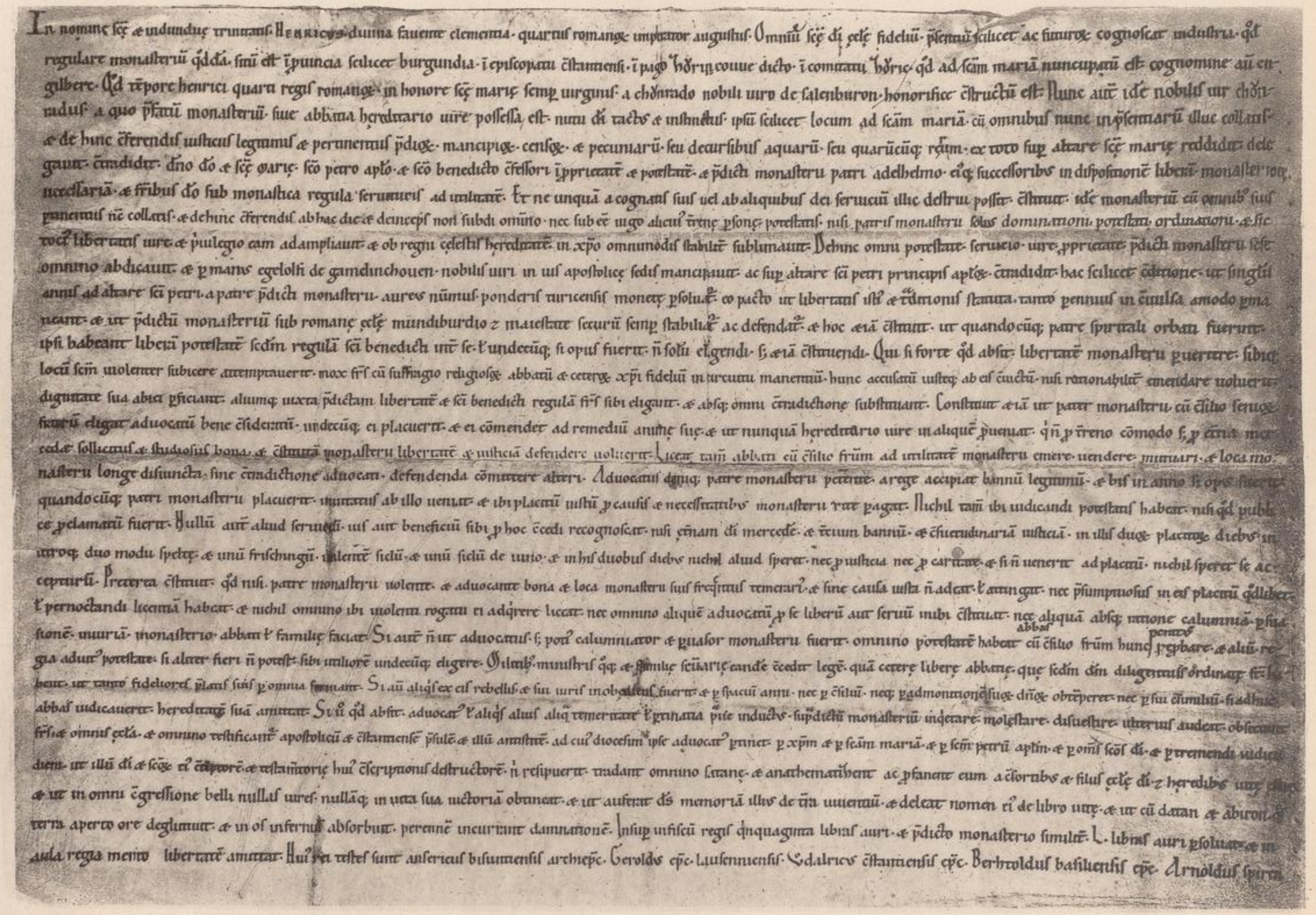

In nomine ſcē et indiuiduę trinitatis. Henricus diuina fauente clementia. quartus romanorum imperator augustus. Omnium ſcē dī ęcclę fidelium. pſentium ſcilicet ac futurorum cognoſcat induſtria. qđ
regulare monaſterium qđdā ſitū eſt ī puincia ſcilicet burgundia. ī epiſcopatu cōſtantienſi. ī pago hōrigcouue dicto. ī comitatu hōrię. qđ ad ſcām mariā nuncupatū eſt cognomine au en-
gilberc. Qđ tēpore henrici quarti regis romanorum. in honore ſcē marię ſemp uirginis. a chōnrado nobili uiro de ſalenburon. honorifice cōſtructū eſt. Nunc autē idē nobilis uir chōn-
radus. a quo pfatū monaſterium. ſiue abbatia hereditario iure poſſeſſa eſt. nutu dī tactus et inſtinctus. ipſū ſcilicet locum ad ſcām mariā. cū omnibus nunc in pſentiarū illuc collatis.
et de hinc cōferendis iuſtis legitimis et pertinentiis pdiorum. mancipiorum. cenſorum. et pecuniarū. ſeu decurſibus aquarū. ſeu quarūcūq; rerum. ex toto ſup altare ſcē marię reddidit. dele-
gauit. cōtradidit. dño dō et ſcē marię. ſcō petro aplō. et ſcō benedicto cōfeſſori ī pprietatē et poteſtatē. et pdicti monaſterii patri adelhelmo. eiuſq; ſucceſſoribus in diſpoſitione liberā monaſterio
neceſſariā. et fratribus dō ſub monaſtica regula ſeruientibus ad utilitatē. Et ne unquā a cognatis ſuis uel ab aliquibus dei ſeruitiū illic deſtrui poſſit. cōſtituit. idē monaſterium cū omnibus ſuis
pertinentiis nō collatis. et dehinc cōferendis ab hac die et deinceps non ſubdi omnino. nec ſub eē iugo alicui terrenę pſonę poteſtatis. niſi patris monaſterii ſolius dominationi. poteſtati. ordinationi. et ſic
totiꝰ libertatis iure et priuilegio eam adampliauit. et ob regni cęleſtis hereditatē. in xpo omnimodis ſtabilitē ſublimauit. Dehinc omni poteſtate. ſeruicio. iure. pprietate pdicti monaſterii ſeſe
omnino abdicauit. et p manus egelolfi de gamdinchouen. nobilis uiri in ius apoſtolicę ſedis mancipauit. ac ſup altare ſci petri principis aplōrum. cōtradidit. hac ſcilicet cōditione. ut ſingulis
annis ad altare ſci petri. a patre pdicti monaſterii. aureus nūmus ponderis turicenſis monetę pſoluatur. eo pacto ut libertatis iſtiꝰ et cōditionis ſtatuta. tanto penitius in cōuulſa amodo pma-
neant. et ut pdictū monaſterium ſub romanę ęcclę mundiburdio et maieſtate ſecurū ſemp ſtabiliatur ac defendatur. et hoc etiā cōſtituit. ut quandocūq; patre ſpirituali orbati fuerint.
ipſi habeant liberā poteſtatē ſecđm regulā ſci benedicti int ſe. l. undecūq; ſi opus fuerit. nō ſolū eligendi. ſ; etiā cōſtituendi. Qui ſi forte qđ abſit. libertatē monaſterii peruertere. ſibiq;
locū ſcm uiolenter ſubicere attemptauerit. mox frs cū ſuffragio religioſorum abbatū et cęterorum xpi fidelium in circuitu manentium. hunc accuſatū iuſteq; ab eis cōuictū. niſi rationabiliter emendare uoluerit.
dignitate ſua abici pficiant. aliumq; iuxta pdictam libertatē et ſci benedicti regulā frs ſibi eligant. et abſq; omni cōtradictione ſubſtituant. Conſtituit etiā ut pater monaſterii cū cōſilio ſeniorum
fratrū eligat aduocatū bene cōſidentium. undecūq; ei placuerit. et ei cōmendet ad remediū animę ſuę. et ut nunquā hereditario iure in aliquē pueniat. qui nō p terreno cōmodo ſ; p ęterna mer-
cede ſollicitius et ſtudioſius bona. et cōſtitutā monaſterii libertatē et iuſticiā defendere uoluerit. Liceat tamē abbati cū cōſilio frm ad utilitatē monaſterii emere. uendere. mutuari. et loca mo-
naſterii longe diſiuncta. ſine cōtradictione aduocati. defendenda cōmittere alteri. Aduocatus quoq; patre monaſterii petente. a rege accipiat bannū legitimū. et bis in anno ſi opus fuerit.
quandocūq; patri monaſterii placuerit. inuitatus ab illo ueniat. et ibi placitū iuſtū p cauſis et neceſſitatibus monaſterii rite pagat. Nichil tamē ibi iudicandi poteſtatis habeat. niſi qđ publi-
ce pclamatū fuerit. Nullū autē aliud ſeruitii. uis aut beneficiū ſibi p hoc cōcedi recognoſcat. niſi ęternam dī mercedē. et tertium bannū. et cōſuetudinariā iuſticiā. in illis duobus placitorum diebus in
utroq; duo modii ſpeltę. et unū friſchingū. ualentē ſiclū. et unū ſiclū de uino. et in his duobus diebus nichil aliud ſperet. nec p iuſticia nec p caritate. et ſi nō uenerit ad placitū. nichil ſperet ſe ac-
cepturū. Preterea cōſtituit. qđ niſi. patre monaſterii uolente. et aduocante bona et loca monaſterii ſuis frequentius temerariꝰ. et ſine cauſa iuſta nō adeat. l. attingat. nec pſumptuoſus in eis placitū qđlibet.
l. pernoctandi licentiā habeat. et nichil omnino ibi uiolenter rogatū ei adquirere liceat. nec omnino aliquē aduocatū p ſe liberū aut ſeruū inibi cōſtituat. nec aliquā abſq; ratione calumniā pſua-
ſionē. iniuriā. monaſterio. abbati l. familię faciat. Si autē nō ut aduocatus. ſ; potiꝰ calumniator et peruaſor monaſterii fuerit. omnino poteſtatē habeat abbas cū cōſilio frūm hunc penitus pſpbare. et aliū re-
gia aduꝰ poteſtate. ſi aliter fieri nō poteſt. ſibi utiliorē undecūq; eligere. Ordinibꝰ miniſtris quoq; et familię ſcū ūaris eandē cōcedit legē. quā cęterę liberę abbatię. quę ſecđm dm diligentius ordinatę ſt ha-
bent. ut tanto fideliores pla ſuis p omnia famulant. Si autē aliqs ex eis rebellis et ſui iuris inobediens fuerit. et p ſpaciū anni. nec p cōſiliū. nec p admonitionē ſuorum dnorum obtemperet. nec p ſui cōmiliū. ſi ad hoc
abbas iudicauerit. hereditatē ſuā amittat. Si uero qđ abſit. aduocatꝰ l. aliqs alius aliq temeritate l. pertinacia pſe inductus. ſupdictū monaſterium inquietare. moleſtare. diſueſtire. ulterius audeat. obſecramus
frs et omnis ęccla. et omnino teſtificantur apoſtolicū et cōſtantienſē pſulē et illū antiſtitē. ad cuiꝰ dioceſim ipſe aduocatꝰ ptinet. p xpm et p ſcām mariā. et p ſcm petrū aplm. et p omīs ſcōs dī. et p tremendi iudicii
diem. ut illū dī et ſcōrum eiꝰ cōtemptorē. et teſtamentorię huiꝰ cōſcriptionis deſtructorē. ſi nō reſipuerit. tradant omnino ſatanę. et anathematizent. ac pſanent eum a cōſortibus et filiis ęcclę dī. et heredibus uitę ęternę.
et ut in omni cōgreſſione belli nullas uires. nullāq; in uita ſua uictoriā obtineat. et ut auferat dś memoriā illius de terra uiuentium. et deleat nomen eiꝰ de libro uitę. et ut cū datan et abiron quos
terra aperto ore deglutiuit. et in os infernus abſorbuit. perennē incurrant damnationē. Inſup in fiſcū regis quinquaginta libras auri. et pdicto monaſterio ſimiliter. L. libras auri pſoluat. et in
aula regia merito libertatē amittat. Huiꝰ rei teſtes ſunt anſericus biſuntienſis archiepc. Geroldus epc. lauſennenſis. Odalricus cōſtantienſis epc. Bertholdus baſilienſis epc. Arnoldus ſpiren

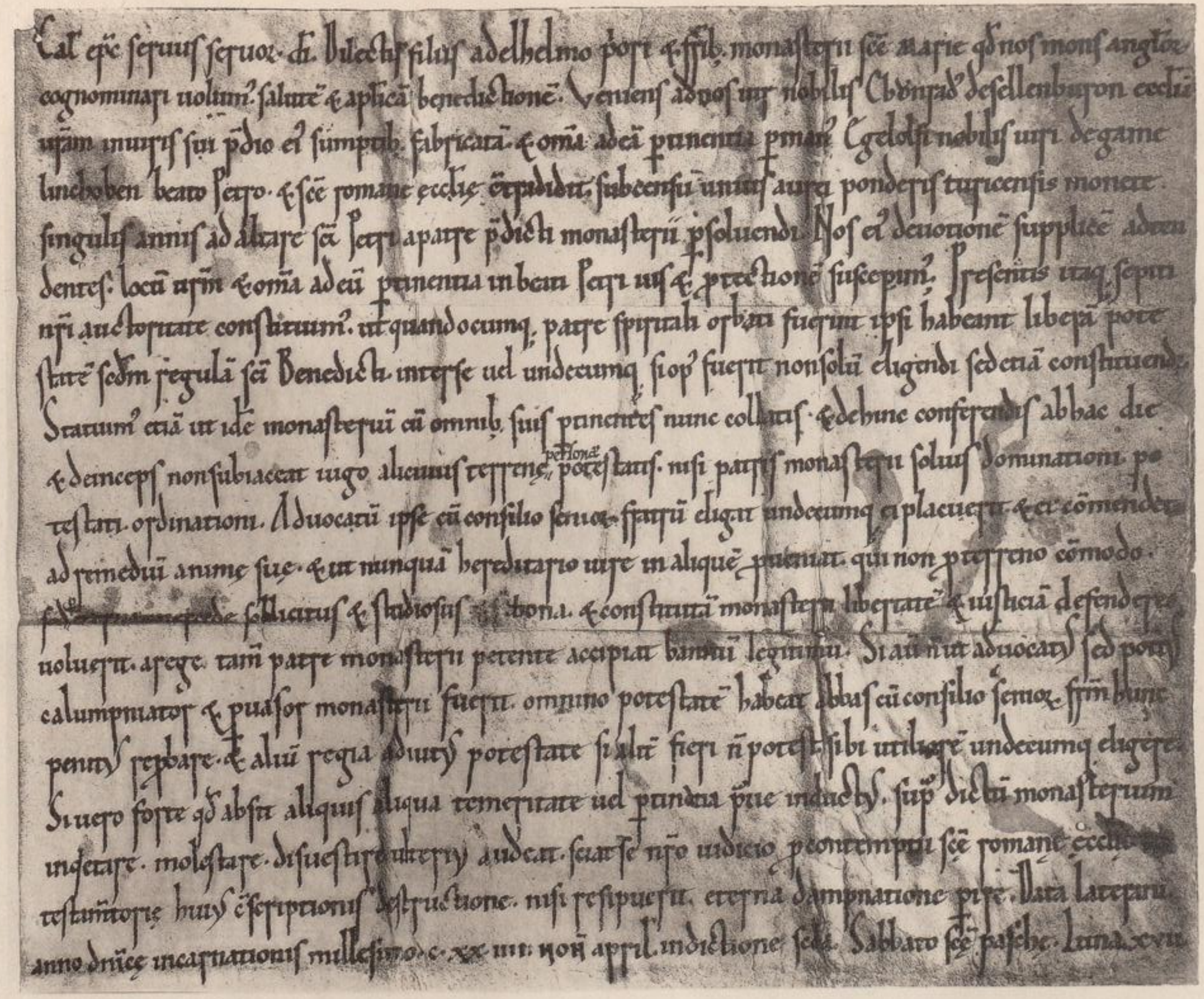

Kopie des Diploms Heinrichs V. für Kloster Engelberg (St. 3202), Engelberg, Stiftsarchiv Urk. B 1[d] und der gefälschten Urkunde Calixts V., Stiftsarchiv A 1[a].

Brackmann: Zur Geschichte der Hirsauer Reformbewegung im XII. Jahrhundert. — Taf. VIII.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN